

СТЕНОГРАМА
засідання Комітету з питань фінансової політики
і банківської діяльності 20 червня 2018 року
Веде засідання Перший заступник голови Комітету ДОВБЕНКО М.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня всім, колеги!

У нас підходять і народні депутати – тільки що завершилось пленарне засідання – і запрошені. Але в нас першим питанням ми планували сьогодні заслухати інформацію. Тому я думаю, що ми можемо розпочати слухати інформацію пана Тимура Заурбековича Хромаєва – голови Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про роботу Національної комісії за 2017-2018 роки: стан фондового ринку, проблемні явища, можливі шляхи їх розв'язання, основні напрями роботи і перспективи законодавчої ініціативи на 2018 рік. Ми домовлялися, що Тимур Заурбекович в рамках 5-7 хвилин інформацію готує. Я бачу, дякую, є презентація, тому це буде доповненням до вашої інформації, а потім обговорення. Ну, і зберуться всі інші депутати, які підтвердили свою присутність. Тоді ми перейдемо до розгляду законопроектів. Прошу, Тимур Заурбекович.

ХРОМАЄВ Т.З. Дякую, Михайло Володимировичу.

Так, у презентації є дуже багато інформації про те, що в нас відбувалося за минулий та цей рік і що є пріоритетами комісії в розвитку нашого ринку капіталу.

І по-перше, один з важливіших елементів – це розвиток законодавства. Ми всі знаємо, що в минулому році в нас було три основні зміни – це Закон 1983 – по корпоративному управлінню в акціонерних товариствах, який запровадив процедуру сквіз-аута і обов'язковий викуп сквіз-аут, сел-аут. І на сьогоднішній день у нас дуже активно відбувається трансформація і, фактично, викуп у міноритарних акціонерів. На сьогоднішній день біля 70-и сквіз-аут вже оголошено. Всього 10, по десяти емітентам є скарги, але ми вважаємо, що принципово це десь, ну, по десяти відсоткам. А суттєва проблема є в двох-трьох емітентах, тобто там зараз іде активна робота.

Ми чули вже певну критику, але вважаємо, що проблеми в самому законі тут немає, є проблема імплементації законів, але практика повинна бути відпрацьована. І тут все залежить від культури взаємовідносин як акціонерів, в тому числі, і міноритаріїв, так і самих емітентів, в тому числі, судових інстанцій та державних органів. Це зараз у нас дуже активно відпрацьовується.

Але взагалі ми бачимо, що люди отримують кошти в тій мірі, на тих умовах, які визначені цими операціями. І більшість людей все ж таки отримує певну вигоду – да? – від цих операцій.

Інший Закон у нас був 1984, який запровадив корпоративні акціонерні договори. Ми консультиємося з юридичними компаніями і вважаємо, що ця практика дуже цікава з точки зору підвищення рівня нагляду за компаніями в Євросоюзі, створення холдингових компаній та компаній, так званих shell company, це вже практика минулого. Без наповнення суттю взаємовідносин і діяльності зараз існування компаній фактично неможливо в Євросоюзі. Тому ми бачимо, що, і юридичні компанії нас інформують, що є така статистика, що вже зацікавленість наших акціонерів в компаніях, не маю на увазі там ті, які котируються в Лондоні або в інших юрисдикціях, але досить суттєвий бізнес вже починає формувати ці акціонерні договори.

Тобто ми чекаємо перших судових процесів, тому що вони теж допомагають краще розуміти імплементацію цих угод, але це теж важливий такий потужний рух в розвитку нашого фінансового сектору.

Крім цього один з важливіших – це 2210. На сьогодні ми вже досить далеко просунулися у формуванні підзаконних нормативних актів. Там у нас буде біля двох десятків таких. І будується електронна система розкриття інформації. Тобто ми плануємо, що цей процес вже буде досить якісно зрегульований наприкінці цього року. Але ми суттєво покращили прозорість публічних компаній в тому числі і публічних стало

набагато менше, а непублічні вже не мають такого навантаження, розкриття інформації, і зменшили рівень витрат на цей процес квазіпублічності. Це було дуже, фактично одним законом ми зрушили цілий пласт тоді проблем.

На сьогодні теж ми знаємо, що прийнятий Закон 6141 про номінального утримувача. Це якісний законопроект, який запровадив сучасну практику в депозитарній системі, але він поки що не підписаний Президентом і розрахований на підписання та запровадження, розрахований на підвищення рівня ліквідності наших державних цінних паперів ОВДП. Тобто це поки що обрахування, яких конкретних обсягів це зарано, але це в будь-якому разі буде мати місце.

Досить активно відбуваються у нас зміни в інфраструктурі фінансового ринку, тобто зменшення бірж. Ми бачили, що були запроваджені ще санкції додаткові до московської біржі, ну, відповідно певні системи наші учасники досі використовують. Тому ми відповідно до рішення РНБО намагались все ж таки зменшити їх вплив. Тобто у нас відбувається подальше згортання, да, всіх і діяльність, яка у нас була в минулому, поки що ні ринок, ні його учасники не перелаштувались на нові підходи, на нові системи. Але, я вважаю, що поступові зміни законодавства та запровадження тих реформ, які ми визначили нададуть можливість все ж таки побудувати сучасну європейську інфраструктуру без російського, в тому числі софта. Але ми дуже активно працюємо з ЄБРР, з іншими фінансовими і державними донорами, в тому числі з Національним банком по розбудові сучасної клірингово-розрахункової системи. Тобто зараз тривають зміни в системі електронних платежів Національного банку, національний депозитарій фундаментально змінює технічну основу, запровадивши в наступному році дуже широкий функціонал систем. Він дозволить нашому ринку наблизитися до того рівня функціонального, тобто запровадження нових послуг для і дрібних інвесторів, і системних інвесторів відповідно до європейських стандартів. Тобто ми з кам'яного віку переходимо в сучасний, я вважаю, більше в ХХІ століття.

Ми також законопроектом, ви знаєте, 7055 запроваджуємо нові форми організованих торгів, фактично, на всі активи. На сьогодні, ми чуємо, є критика нашого ринку, що нема чим торгувати. Безумовно. Тому ми будемо сучасну систему, сучасні інструменти і правила для того, щоб можливо було торгувати, фактично, всім, що зараз торгується на світових ринках. Це і товари, тобто товари, мається на увазі, сир'єві товари – да? – комодіті, фінансові інструменти, деривативи та грошові інструменти, в тому числі і валюта.

Тому 7055 – це якісний законопроект, який надасть нам можливість теж стрибнути дуже далеко, в тому числі і в розвитку інструментів хеджування для ринку і агро- і енергетичного. Тому ми, ви знаєте, що ми ж з вами теж дуже активно працюємо і з іншими комітетами, які запроваджують треденергопакет і нові зміни до Закону про природний газ і електроенергію, щоб все ж таки ми створили і біржу електроенергії, і біржу природного газу, і біржу не "на бумазі", а фактично повноцінну, і могли б поєднати це з торговими системами Євросоюзу, там, де торгується і електроенергія, і природний газ. І надати нашим користувачам інструмент хеджування ціни, щоб наші фермери могли хеджувати коливання цін, ну, протягом 6-12 місяців. Це дуже важливо в наших умовах. Тобто по 7055, ми сьогодні його будемо розглядати, я думаю, що на ньому більш я не буду зупинятися.

Ми теж вже підготували законопроект відповідно до Концепції розбудови другого рівня. Він дуже великий законопроект, він запроваджує найсучасніші підходи до системи накопичення.

Ми, крім цього, провели з Міжнародною організацією регуляторів пенсійних систем плідну роботу по аналізу нашої регуляторної практики, фактично визначивши сьогоднішній стан не те, що неповноцінним, він не має можливості потягнути, ну, такого роду реформи.

Тому цей законопроект, який ми підготували, він вже у багатьох із вас є. Також він зараз знаходиться, але він ще не зареєстрований, він також знаходиться серед міністерств і йде певний аналіз для того, щоб узгодити та йти далі. Але він дуже системний, ми вважаємо, що він надасть нам можливість сучасну практику і дуже ефективно системонакопичення створити для людей, тому що, якщо ми це не зробимо, на жаль, ми втратимо дуже багато часу і ті люди, які сьогодні мають, вони, ну, до 35 років, вони будуть позбавлені можливості накопичення. Ми фактично їх залишаємо бідними на наступне покоління, вони не зможуть накопичити грошей, а наша солідарна система, вона буде фактично мати зворотній аспект, вона буде покривати, ну, максимум 20 відсотків. У нас, ви знаєте, демографічна ситуація дуже неякісна. Тому, вважаємо, що ..... рівень дуже важливий і ми будемо сприяти для того, щоб найближчим часом долучились до обговорення.

6303 – це законопроект, як ви знаєте, про більш все ж таки про можливість комісії в запровадження сучасних систем регулювання. Ми хочемо і ми теж вважаємо, що це дуже важливо, що ви нам все ж таки, ми говоримо тут на професійній мові, да, ми не говоримо тут політичними моментами або нашими персональними амбіціями.

Ми вважаємо, що, якщо є регулятор, він повинен бути повноцінний, він повинен бути відповідно до стандартів світових, а не створювати український некомпетентний, не інституційно спроможний орган, да, тому що ми повинні інтегрувати нашу систему фінансову повноцінно і регулятор повинен бути тим елементом в тому числі. Тому 6303 фактично наблизить нас до рівня європейського регулювання. Ми працюємо активно з нашими колегами в IOSCO щодо підтвердження відповідності цього законопроекту з цим принципом IOSCO і він нам дозволить стати якісним регулятором і нести відповідальність за те, що відбувається на ринку і не дозволити тим системним негативним проявам, які більш руйнують наш фінансовий ринок взагалі, да, і позбавляють людей їх накопичення і все ж таки створити певну додаткову вартість для нашої економіки, а не навпаки.

Тобто... І останній це 8007 – це законопроект, який ми зараз будемо з вами теж говорити про рейтингування, він надає можливість нам запровадити практику оцінки ризиків в нашій системі. Це вкратце по законодавству.

По нашій профільній діяльності. Фактично ми бачимо, що у нас суттєво зменшується обсяг, як званих, не ліквідних або мусорних операцій, він ще існує, ми бачимо, що все воно увійшло вже в неорганізований ринок, позабіржовий, у нас десь біля 100-120 мільярдів гривень все ж таки використовується цих операцій для, можна так сказати, сумнівних операцій, всі цінні папери, які торгуються, це в основному ОВДП, які торгуються на біржі. Тобто особо якісного розвитку ми поки не бачимо, поки що ми бачимо згортання та так звану чистку нашого ринку. Але вона триває, я вважаю, що це найкращий, да, ефект, який ми маємо на сьогодні. Але без змін і законів ми більше нічого не можемо фактично.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Тимур Заурбекович.

Значить, колеги, наступний порядок роботи в нас буде такий: зараз, я думаю, що ми можемо відвести хвилин 5, якщо є запитання у членів комітету до доповідача.

Після цього в нас є запрошені на слухання цього питання на засідання, є Максим Лібанов – член комісії, Національної комісії з цінних паперів і фондового ринку, Рибальченко Андрій Анатолійович – генеральний директор Української асоціації інвестиційного бізнесу, є також Овчаренко Григорій Олександрович – директор КУА "Тройка Діалог Україна" і Король В'ячеслав Анатолійович – керуючий активами КУА "АРТ КАПІТАЛ Менеджмент".

Запрошені поважні особи можуть теж, я думаю, до трьох хвилин ми можемо дати виступити. Особливо нам цікаво ту частину інформації від вас почути, яка стосується проблемних явищ, можливих шляхів їх розв'язання. Ну, і після цього перейдемо до обміну думками членів комітету. Дякую. Прошу, в кого є запитання?

_____. Мені здається, що було б доречно послухати ринок, як зараз відбувається, тоді вже.....

_____. Ну, давайте може послухаємо ринок.

_____. Да, послухаємо ринок...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, колеги.

Запрошені, хто бажає висловитися? Представляйтесь, щоб вас всі чули.

РИБАЛЬЧЕНКО А.А. Рибальченко Андрій Анатолійович, Українська асоціація інвестиційного бізнесу.

Ну, дійсно, комісія за останні роки зробила досить багато. На сьогоднішній день ми маємо ситуацію, яка, на жаль, так склалося, що в нас цінних паперів, які обертаються на біржі, всього 5. У зв'язку з цим великі проблеми з інвестуванням у інвестиційних, пенсійних фондів.

Питання сквіз-ауту, ну, воно теж проблемне. На сьогоднішній день під цю систему попало понад 80 інвестиційних фондів і майже всі пенсійні фонди, оскільки відповідно до законодавства, чинного законодавства обмеження в інвестуванні вони суттєві і на сьогоднішній день майже у всіх інститутів ці невеличкі пакети акцій, які були, так би мовити, в обертанні, в обігу, вони були, на жаль, вилучені.

Крім того, там виникає багато питань щодо вартості викупів. Да, дійсно там відбувається частково, ну, не частково, а погашення по ціні ,яку, по суті, встановив емітент. Поряд з цим у наших суб'єктів виникає багато питань чому саме така ціна, а не та, яка оціночна, яка повинна, насправді, бути.

Питання щодо законодавства. Теж воно, ну, має своє підґрунтя і багато, ну, от збоку ринку, а багато, так би мовити, ну, бажання змінити законодавство на краще. Є різні погляди на процес імплементації євродиректив, підходів до імплементацій. Вот, ці всі питання зараз в робочому стані і багато цих питань зараз активно обговорювались і обговорюються, і на робочих групах, які створював комітет ці питання обговорювалися. На жаль. не завжди нас чують, ну, маємо те, що маємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я не представив, тут на засіданні запрошений також екснародний депутат, колишній член нашого комітету Москвін Сергій Олександрович. Він працює над цікавою ідеєю, яка, я думаю, може бути дуже активно прийнята всіма депутатами. Може ви теж кілька хвилин проанонсуєте, Сергій Олександрович?

МОСКВІН С.О. Ну, це мова йде про новий проект закону, який має поки що таку умовну назву про облігації фондів місцевого розвитку. Це має бути такий новий інструмент, який дасть такий поштовх для, ну, з одного боку, для залучення коштів і для реалізації місцевих інфраструктурних проектів, ну, як-то, там, будівництво доріг, ми так вважаємо, що це найбільш такий буде попит саме на це. Суть цього інструменту, там є три основні ідеї.

Значить, перша ідея... перша ідея – це ці облігації випускаються спеціально створеним для цих цілей емітентом – фонду місцевого розвитку, який засновується місцевою радою. Причому ми закладаємо ідею, що це буде тільки, ці інструменти, для об'єднаних територіальних громад. Сьогодні, значить, облігації місцевих позик, практично, не випускаються, є дуже багато обмежень. Створення такого спеціального емітенту, ну, в принципі, дає можливість більш ефективно використовувати саме можливість випуску цього інструменту як емітента.

Друга – це захищеність інвесторів – да? Тобто закладається в законопроект така концепція, що має бути погашення облігацій йти за рахунок доходів місцевого бюджету, визначених спеціально в законопроекті, законом визначено, і, в принципі, для цього потрібні будуть зміни до Бюджетного кодексу вноситись. Але це дає можливість бути більш захищеним, більш впевненим для того, щоб інвестор, в принципі, знав, що погашення відбудеться. І дуже важливий такий елемент, як розкриття інформації емітенту, воно на іншому рівні буде, на рівні доступу до рахунку фонду, який за нашою концепцією

це буде рахунок ескроу. Другий такий випадок має бути в Україні, коли використовуються саме рахунки ескроу для цих цілей.

Ну, от, ну, це так, це дуже коротко. Ми зараз працюємо над... вже над редакцією. В принципі, ми презентували концепцію, презентували для, скажімо так, для фахівців з облігацією, для банкірів, для представників територіальних громад. Поки що така є підтримка на рівні концепції, але потрібно виписувати багато речей в законодавстві. В принципі це не один закон, це три закони, що один – базовий закон зі змінами, потім і в Закон про цінні папери і фондовий ринок чи про регульовані ринки, ну два варіанти – що раніше буде; зміни до Бюджетного кодексу і зміни до Податкового кодексу, бо такий фонд має бути неприбутковою організацією, визначеною вже в самому законі. І мати такі... облігації ці мають мати такий же самий податковий статус, як і облігації місцевих позик. І це теж дуже важливо. Ну це так дуже коротко, а більш детально, вже коли буде готово, ми тоді дамо презентацію, зробимо, наша група працює.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, Сергій Олександрович.

Прошу представлятися, щоби колеги знали.

ОВЧАРЕНКО Г.О. Григорій Овчаренко, "Тройка Діалог", член Ради УАІ.

З боку ринку можу сказати, що... (*Шум у залі*) Наразі. Голова ради одного з найбільших фондів пенсійних в Україні теж.

З боку ринку ми підтримуємо усі нові ініціативи, законопроекти, які розроблені комісією, і стосовно розробки нових інструментів ми дійсно бачимо, що є недостатньо інструментів для інвестування, і стосовно інфраструктури, стосовно повноважень – це законопроект 6303, ну і дійсно розробки концепції та законопроекту щодо пенсійної реформи.

Які існують проблеми, які ми бачимо на сьогодні? На відміну, на жаль, навіть на відміну від попередніх складів членів комісій у разі розробки нових законопроектів представники ринку залучаються до роботи, але вже після затвердження концепції та розробки законопроекту. Що відбувається? Наслідки цього це те, що зазначені законопроекти вони зазначають досить велику кількість змін і законопроекти вони застряють на етапі обговорення і ми бачимо це на прикладі деяких документів, законопроекту 6303, коли досить довго обговорюються самі повноваження, механізми роботи, це і питання пенсійної реформи, ми знаємо, що є інша концепція, яка була розроблена депутатами, та інші законопроекти, які теж розглядалися, вони доводяться до відома ринку і дискутуються вже після розробки бачення. Ми розуміємо, що існуючий склад комісії він досить професійний, але такі суперечки між ринком і регулятором не дають можливості впровадження цих законопроектів.

Додаткова проблема, яка існує, це поверхневий аналіз наслідків впровадження. Що ми бачимо? Наприклад, один з досить важливих таких актів комісій це було посилення і боротьба зі сміттєвими паперами. І ми знаємо, що були досить швидко підвищені вимоги до рівнів лістингу, навіть вище ніж у наших країн-сусідів в Західній Європі. До чого це призвело? Це призвело до досить великих втрат існуючих інвесторів і навіть пенсіонерів пенсійних фондів, тому що навіть кращі емітенти, які торгуються, вони були виключені із лістингу.

Це і питання інших законопроектів, які існують, наприклад, питання концепції. Досить важливим елементом, наприклад, пенсійної реформи є вартість складових, яка вычитается з активів фонду. На сьогодні досить важливий елемент, який є у концепції, і це один з елементів, який існує в Європі, один з гарних прикладів, але у нас немає розрахунків – розрахунків, які будуть дійсні витрати, які мають досить велике навантаження на роботу цього нового елементу.

Тобто як представник такої бізнес-спільноти і експертів ми задоволені намаганням і законопроектами комісії, але є проблема у шляху вирішення та у розробці цих законопроектів. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Григорію, вам. Спасибі.

Слово надається В'ячеславу Анатолійовичу Королю. Прошу.

КОРОЛЬ В.А. У мене питання буде до Тимура Заурбековича, до його доповіді. Ми знаємо, що по закону...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Взагалі-то питання тут задають члени комітету, ви можете у вас на засіданні комісії. Але вже раз ви так...

КОРОЛЬ В.А. У мене немає досвіду. Я перепрошую, я... Тоді коментар.

І я хочу сказати про те, що було у вас доповіді, ви сказали, 10 відсотків відбулося сквіз-аутів. Дійсно за кількістю, можливо, 10, за капіталізацією, я думаю, 80 відсотків. У мене в коментарі (хай буде коментарем) мені дуже цікаво скільки зараз чи є статистика, можливо. Справа в тому, що розпорядником ескроу є заявник. І багато дуже сплячих акціонерів, які, можливо, так і не з'явилися і не забрали, і не заберуть свої кошти. Який, цікаво, на сьогоднішній день процент існує того, що вони взагалі не звернуться і кошти навіть не державі достануться, а мажоритарним акціонерам, які отримають і кошти, і акції, тому що так складений закон. Тобто до цього законопроекту, ви сказали, що у вас немає запитань, він нормальний і тільки треба працювати над тими законодавчими актами, які йдуть поруч з цим законом. Але до цього закону є дуже великі питання.

Ну, і, крім того, є зауваження з того, що, насправді, ви сказали, є, там, дві компанії це, про які згадував Фонд держмайна. Насправді, до всіх компаній, які пройшли скрізь по ахметовським структурам є дуже великі питання до їх ціни, не просто дуже великі, а занадто великі. Тобто навіть сама найбільш така чесна оцінка по "Дніпроенерго" в 3, в 4 рази менше від справедливої. Я вже не говорю про гірничозбагачувальні комбінати, ну, а про "Азовсталь" і ММКІ не говорив тільки лінивий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Тимур Заурбекович, є у вас можливість дати відповідь?

ХРОМАЄВ Т.З. Безумовно, я би хотів, по-перше, критикувати закон – це дуже легко, да, нам потрібно, по-перше, побачити, яка практика сформується. На сьогоднішній день ми бачимо суб'єктивне бачення ціни, діяльність, певну діяльність в межах етичних даже норм, або професіональних, або на межі, або поза межами. Але це не питання закону. Закон не скаже, не покаже нам всю "реалію нашої життя". Тому нам потрібно дочекатися, по-перше, формування практики. Нам потрібно бачити, що не тільки посередників цікавить, яка ціна, а самих акціонерів. Ми не бачимо суттєвого впливу на ринок, тому що професійні посередники, вони вийшли від цих інвестицій. Суттєві впливи на пенсійні фонди були, але загальний обсяг... вартість всіх цінних паперів, які попали під сквізи, ними володіли пенсійні фонди, ну, біля 20-30 мільйонів гривень.

Тому я вважаю, що емоції потрібно, по-перше, пригасити на цю... це потрібно нам розглядати суто в юридичній площині, і вже побачити статистику, я думаю, що це десь наступні шість місяців. І там ми побачимо, скільки акціонерів міноритарних отримали грошей, скільки не отримали. Тому що ми зараз по такій операційній інформації знаємо, що тисячі акціонерів отримують свої кошти, і їх тільки це цікавить. Вони ніколи не розпоряджались, не мали можливості впливати на ці акціонерні товариства.

Тому давайте почекаємо, я вважаю, що будь-яка оцінка, вона попередня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Прошу, члени комітету, хто бажає запитання і висловитися, виступити – прошу. Руслан Євгенійович Демчак.

ДЕМЧАК Р.Є. Ми знаємо, що ви працюєте над підвищенням інституційної спроможності комісії. В мене питання заключається в реформуванні трьох регуляторів. Національний банк висловив свою готовність про те, що він готовий прийняти ті фінансові установи, які під час розподілу наглядку між вами і Національним банком будуть розподілятися. До вас переходять адміністратори пенсійних фондів, недержавні пенсійні фонди, фонди фінансування будівництва, фонди організації... організації... продаж по нерухомості, чи готові ви ресурсно і інституційно сьогодні прийняти, ну, оскільки тут сидять люди, які будуть приймати участь у голосуванні і підтримувати або не

підтримувати, тому що є дискусія, ми про це всі знаємо. Чи готові ви прийняти якби ці нові фінансові інституції до під регулювання, під нагляд?

ХРОМАЄВ Т.З. Дякую за запитання.

За останні 3 роки ми фактично зробили декілька реорганізацій і ми перейшли на абсолютно нову сучасну систему управління, і також у нас триває дуже багато процесів по перегляду, бізнес-процесів, да. Тобто ми осучаснили, да, можна так сказати, нашу комісію, суттєво підвищили рівень прозорості, запровадили дуже багато нових систем управління внутрішніх. Тому для нас фактично на сьогодні немає ніякої, да, проблеми інтегрувати додаткові напрямки нагляду, да, в тому числі пенсійні фонди, в тому числі і товарні біржі. Як ви знаєте, ми вже дуже багато над цим не тільки говоримо, але і працюємо, підготували і законопроект по другому рівню і зараз працюємо над третім рівнем, роботаємо і також внутрі комісії. У нас триває, якщо я не помиляюсь, десь біля десяти внутрішніх проектів, у нас працюють дві консалтингові компанії. Які за допомогою і USAID, і Фонду підтримки Великобританії працюють над внутрішніми процесами. Ми використовуємо і ради тому, що через IOSCO ..... нам теж надають дуже високу підтримку наші колеги з Євросоюзу. Тому ми і провели цю внутрішню оцінку регуляторної спроможності по IOSCO і зрозуміли, де нам потрібно, ну, наздоганяти.

Тому, по-перше, ми маємо ресурси, по-друге, там, де ми не маємо, ми чітко розуміємо як ми це отримуємо. Але жодного впливу на якість інтеграції нових функцій це не буде мати впливу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Олександрович Різаненко, прошу.

РІЗАНЕНКО П.О. Я дуже вдячний за підведення підсумку щодо прийнятих законопроектів та тих, що знаходяться в стадії розгляду в комітеті чи в стадії розробки в майбутньому. Але я все-таки більше очікував почути навіть з формальної назви даного питання отримати інформацію щодо стану фондового ринку, проблемних явищ та можливості та шляхів їх розв'язання. Презентація дуже інформативна, але ще раз повторю, щодо прийнятого в минулому законодавства, тому, що зараз ми розглядаємо і так далі, але самого фондовому ринку присвячено лише два слайди в додатку і так далі.

Тому я сподіваюсь, що в нас буде з вами ще зустріч на одному з наступних комітетів, де все-таки ми від вас почуємо інформацію щодо стану фондового ринку, проблемних питань та розвитку можливого. Тому що мені здається, відбулося непорозуміння щодо того, що ми сьогодні розглядаємо в комітеті, що ми хочемо отримати.

Щодо стану фондового ринку, то я нагадаю, що основна меті і функція фондового ринку – це ефективне посередництво між надлишковим капіталом та тими, хто потребує цього капіталу. І грош ціна всім нашим потугам – і Верховної Ради, і комісії, і учасникам, якщо це не забезпечується. А на жаль, з того, що ми бачимо, ми можемо говорити про суб'єктивні речі, і сквіз-аути, всі ці компанії, які були публічними, але де-факто ніколи не були публічними, і акціонери яких не хотіли, мажоритарні, бути публічними, це все не є про ефективне перетікання капіталу та забезпечення тих, хто потребує капіталів, джерелом капіталу. Це зовсім інше, це все – історичні наслідки приватизації, неефективності, схематозу, це ми можемо про це говорити – да? Це не є майбутнім, це є минулим, і це є тим, про що потрібно перегорнути сторінку.

Так от, все-таки хотілось би почути більше від комісії, її бачення щодо основного – да? – про те, як у нас працюють, будуть працювати ринки капіталу ефективно, а не про якісь там вторинні, другорядні речі.

Я думаю, що нам знадобиться, мабуть, все-таки ще одне засідання, де ми окремо це специфічно будемо розглядати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віктор Миколайович Романюк.

РОМАНЮК В.М. Ну, в багатьох питаннях солідарний з моїм колегою. В мене глобальне питання наступне.

Дивіться, той ринок, що був, він, звичайно, він був поганий, але він був. От глобальніше. Крутився капітал, люди працювали, це все крутилося. Зараз ми зрозуміли, створюємо якусь законодавчу базу для того, щоб легалізувати це все. От мене найбільші, грубо кажучи, якісь передостороги з приводу цього всього, щоб не було як з банківським сектором, що ми знищимо, і потім на цьому місці вже побудувати вже нічого не можливо, тому що кадри розбігаються, інфраструктура знищена, ресурсів немає і все інше.

Для мене важливо, щоб ця трансформація переходила, можливо, в якийсь плавний період, тому що ми створимо під легальний капітал, у нас його немає, і в результаті ці розбігаються, і взагалі все втратимо по факту. У нас буде все правильно написано, все чітко, але не буде ні ринку, ні людей, ні капіталу, нічого – це глобально мене хвилює. І тому я для себе теж, от прочитав звіт, якби не можу зрозуміти чітко цей трансформаційний період, який переживає зараз країна. Зрозуміло, історична спадщина і, я відверто скажу, неодноразово стикався з цим всім ринком, це по суті був чорний ринок, мені здається, 97 відсотків акцій – це ж був мусор, не акції були. Це все ми зрозуміли і як відповідальні політики це все усвідомлюємо, але нам важливий живий механізм трансформації цього ринку і живий механізм, який забезпечить перетік капіталу, про те, що говорить Павло.

Мене цікавить сьогодні, відверто вам скажу, цікавить, от я, знову ж таки, дивлюся на сусідів білорусів у багатьох питаннях, як вони створюють оці зараз біржі для біткойнів, все інше, наскільки ефективно, швидко у них перетікає туди капітал. Чому ми до сих пір не маємо цих всіх ресурсів – оце мене турбує. Чому ми не у фарватері цих всіх процесів для того, щоби швидко створювати, щоби забезпечити інфраструктуру для забезпечення ринків і рухатися у цьому напрямку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто ще з колег хоче висловитися? Будемо підводити підсумок? Дякую. Колеги, давайте... Віктор Миколайович, давайте будемо підводити підсумок – домовилися. Я постараюся не повторюватися, колеги, постараюся не повторюватися, те, що сказали вже мої колеги. Є дійсно основна мета, заради якої має працювати і Національна комісія з цінних паперів, фондового ринку, про неї сказав Павло Різаненко. Але де критерій чи це ефективно функціонує чи ні?

Ще одним із критеріїв це той, що ємкість сьогоднішнього фондового ринку на рівні початку, по-моєму, 90-х. Я боюсь назвати, може десь, ну, зовсім не те, що потрібно було б сьогодні для і переливу капіталу, і для активізації поживлення економічного життя і так далі. Я не хочу ображати, тому боюсь, щоб не помилився. Але ємкість сьогодні нас не може задовольняти і ми мусимо думати як активізувати. Найважливіше це сьогодні в стінах цієї аудиторії, тому що велике значення має законодавче забезпечення функціонування правильного, ефективного цього ринку і ми з радістю будемо долучатися до всіх ініціатив, які сьогодні у вас звучали і, які потребують підтримки комітету.

Друге, що я хочу сказати. Я вважаю, що ми ще слабо реагуємо на зміну фінансово економічної ситуації в країні, яким чином нам потрібно рухатися в правильному векторі. От я маю на увазі, дивіться, навіть чому мені імпонує ініціатива, про яку сказав Сергій Москвін, ми вперше маємо ситуацію в країні, коли вже більше 50 відсотків бюджету країни знаходиться на місцях. Уже менше половини в державному бюджеті.

Тепер аналізуємо, що та більша частина дає для поживлення економічної діяльності країни, поки що вкрай мало. Деякі об'єднані громади мають уже додатковий ресурс, поки що ставлять на депозит, бо не можуть ефективно ним розпорядитися. Ну, скажемо так, для побудови чи для відремонтування їхньої дороги до базової садиби треба 10 кілометрів заасфальтувати, а той мільйон, який є на депозиті, його вистачає тільки хіба що на 800-900 метрів, далі треба чекати. Так ось ми маємо пропонувати такі інструменти, де можна було б залучати ресурс, який є і таким чином і облігації, про які говорив пан Сергій фондів місцевих, значить, громад, і шукати інші. До речі, новація, яку ми підтримали в парламенті в цьому скликанні вперше про те, що ми активізуємо фонд енергоефективності. Ми стартонули, стартонули непогано, але далі ти юридичні особи,

які хотіли би нарощувати обсяги у цій програмі, після того, як... після першої хвили реалізували свій вільний капітал у попередні проекти, далі треба чекати кілька років, поки звідти витягнуть, щоб робити, можливо, наступні вливання, а енергоефективність країни потребує сьогодні значно на порядок вище вкладень, ніж ми сьогодні поки що вкладаємо. Знову ж треба механізми і інструменти, яким чином ми можемо робити цей перелив.

Тому, колеги, я погоджуюсь, що, можливо, нам варто на одному з наступних засідань продовжити розмову, але вже більш чіткіше в контексті поставленого питання, бо ми в комітеті шукаємо .....тест для себе, ми хочемо бачити той вектор руху, яким чином ми маємо рухатися.

Тому я пропоную два пункти сьогоднішнього нашого обговорення. Пункт перший – прийняти до відома інформацію пана Хромаєва.

І пункт другий – ми можемо домовитися таким чином: підкомітету з питань цінних паперів, фондового ринку і діяльності рейтингових агентств та електронної комерції використати оцей матеріал, який вони нам дали в презентації. Мені здається, для підготовки наших законодавчих ініціатив може бути використаний, а вже більш конкретнішу нашу... бачення, наше бачення роботи – після того, як продовжимо дискусію, про яку ви сказали.

Інші думки якісь є, колеги? Дякую вам.

Колеги, ті, хто запрошувався на це питання, ми можемо вам подякувати.

І переходимо до наступного. В нас є розгляд трьох законопроектів. Хочу сказати, що на засіданні присутній кворум, необхідний кворум народних депутатів. Сім із... чи вісім навіть – вісім із 12-и достатній, щоб ми... Пропонуємо таким чином, розглянути три питання. Перше – проект Закону про рейтингування (8007). Доповідає Павло Різаненко, 3 хвилини.

Друге – проект Закону про ринки капіталу та регульовані ринки (7085). Доповідає Руслан Демчак, 3 хвилини.

І проект Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту інвесторів від зловживань на ринках капіталу". Доповідає Павло Різаненко, 3 хвилини. Потім – обговорення і прийняття рішень. Хто за такий порядок денний нашого засідання і регламент, прошу голосувати. Прошу опустити. Одноголосно. Дякую.

Переходимо до розгляду питання проект Закону про рейтингування. Прошу, Павло Олександрович, вас.

РІЗАНЕНКО П.О. За авторства колективу, членів нашого комітету: Різаненко, Довбенко, Рибалка, Поляков, Лаврик. Це проект нового спеціального закону, що замінює кілька статей в Законі України "Про державне регулювання ринку цінних паперів", яким буде встановлено правила організації та управління рейтинговими агентствами для забезпечення їх незалежності та уникнення конфлікту інтересів, посилення цілісності, прозорості, відповідальності, належного управління та надійності рейтингової діяльності, підвищення якості присвоєних рейтингів для досягнення високого рівня захисту користувачів рейтингу та підвищення довіри до діяльності національних рейтингових агентств.

Прийняття проекту забезпечить виконання вимог Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом і їхніми держава-членами в частині імплементації Регламенту Європейського парламенту та ради за номером 1060/2009 від 16 вересня 2009 року щодо кредитних рейтингових агентств в частині встановлення вимог до діяльності рейтингових агентств та механізмів їх авторизації, визначення повноважень НКЦПФР щодо здійснення державного регулювання та нагляду на ринку рейтингування, використання кредитних рейтингів, визначення переліку порушень, за вчинення яких до рейтингових агентств застосовуються фінансові санкції тощо.

Законопроектом пропонується також відповідні зміни до законів України про страхування, про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні, про

бухгалтерський облік та фінансову звітність України, про недержавне пенсійне забезпечення, про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування та про інститути спільного інвестування.

Сьогодні в Україні ведуть свою діяльність три міжнародних рейтингових агентства Fitch Ratings, Moody's Investors Research, Standart & Poor's та п'ять українських агентств ТОВ "Кредит-Рейтинг", ТОВ "Рейтингове агентство "Експерт-Рейтинг", ТОВ Рейтингове агентство "ІВІ-Рейтинг", ТОВ Рейтингове агентство "Стандарт-Рейтинг" и ТОВ "Рюрік".

Звертаю увагу, проект дозволив встановити європейські правила рейтингування та відповідальність за порушення надання справедливих рейтингів, зокрема, для міжнародних рейтингових агентств, рейтинги яких за національною шкалою визнаються в Україні, але які не несуть ніякої відповідальності за свої.

До законопроекту, як завжди, у ГНЕУ є зауваження, в них не буває так, що не буває зауважень до першого читання. Комітет Верховної Ради з питань бюджету та Міністерство фінансів зазначає, що законопроект буде мати вплив на бюджет, так як призведе до збільшення дохідної частини держбюджету за рахунок штрафів та платежів наглядю.

Кабінет Міністрів зазначив про підтримку законопроекту та запропонував врахувати певну кількість їх пропозицій. Нацбанк концептуально не заперечує проти прийняття проекту, та при цьому висловлює певні пропозиції. Нацкомісія з цінних паперів та фондового ринку підтримує прийняття проекту. Міністерство юстиції України повідомило про необхідність внесення техніко-юридичних коригувань та доопрацювання окремих норм.

Варто погодитися з отриманими висновками вищезгаданих органів та врахувати висловлені зауваження та пропозиції при доопрацюванні проекту закону до другого читання робочою групою, яка буде утворена на базі комітету.

З огляду на зазначене прошу членів комітету підтримати наступне рішення: рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про рейтингування (реєстраційний номер 8007) (від 06.02.2018 р.), поданий народними депутатами Різаненко, Довбенко, Рибалкою і Поляковим, Лавриком за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Хто бажає висловитися?

Сергій Вікторович Рибалка, прошу.

РИБАЛКА С.В. Шановні колеги, довіра – важлива складова розвитку фінансового сектору. Якісний фондовий ринок базується на доступі інвестора до об'єктивної інформації, а для масового інвестора потрібні такі дороговкази, яким можна довіряти. Рейтингові акції мають давати об'єктивні оцінки кредитоспроможності учасників ринку.

Саме тому ми з колегами закликаємо підтримати цей законопроект. Як казав вже мій колега Павло Різаненко, ми пропонуємо опрацювати після першого читання всі спірні моменти, які будуть до другого читання, і ми вважаємо, що він приводить вітчизняне законодавство до діяльності рейтингових агентств до європейських стандартів. Тобто прошу шановних....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Поляков Максим, прошу вас.

ПОЛЯКОВ М.А. Доброго дня, шановні колеги. Дискусія щодо даного законопроекту точилася близько двох років, і були різні ситуації на ринках щодо монополії і демократії, але вже ми прийшли, напрацювали даний законопроект. До нього є дійсно багато різних пропозицій і заперечень, але ..... прийняти в першому читанні і вже працювати робочою групою до другого.

Є пропозиція зафіксувати в нашому рішенні пропозицію прийняти проект закону у першому читанні з урахуванням виключень норм про вимоги до активів пенсійних фондів та інститутів спільного інвестування, які не стосуються рейтингування, та опрацювання на друге читання врахувати найкращі слухні пропозиції, висловлені у висновках до законопроекту. І закликаю колег підтримати сьогодні. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі. Просимо, Москвін Сергій хоче доповнити.

МОСКВІН С.О. ... нашими членами є рейтингові агентства, то я маю передати їх думку. В принципі вони не заперечують проти прийняття в першому читанні цього законопроекту, то можна вважати, що з боку них також буде підтримка. На перше читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не представив, бо Сергій Олександрович є президентом спілки "Українського об'єднання ринків капіталу".

МОСКВІН С.О. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому дякую за вашу думку.

Хто ще бажає висловитися? Прошу, Юрій Володимирович Прозоров.

ПРОЗОРОВ Ю.В. Шановний Миколо Володимировичу, шановні члени колеги. Я як президент Українського товариства фінансових аналітиків, у мене також є, у нашій асоціації, практично більшості – представники рейтингових агентств. Ви знаєте, що ми багато років боролися з монополізмом кредитно-рейтинговим на цьому ринку, і зараз ми вважаємо, що необхідно врегулювати в європейських підходах ринок рейтингування. Але до другого читання також будуть деякі наші поправки, бо великі штрафи, які не є співставними з виручкою цього ринку, і питання, що це прив'язано 6303, бо платежі наглядно практично будуть, як у кредитних рейтингових агенцій, вони як такі кролики, на яких буде тренуватися комісія як з... самого меншого ринку. А можливо потрібно, щоб усі учасники ринку одночасно вводили платежі наглядно. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, будемо підводити підсумки під дискусією, так? Взагалі я от...

(Загальна дискусія)

_____. Ну ми врахуємо, я думаю. На перше читання ми ж підтримуємо і вважаємо...

_____. Була про позиція підтримати в першому читанні за виключенням...*(Не чути)* *(Загальна дискусія)*

_____. Про вимоги. Проект закону в першому читанні з урахуванням виключення норм про вимоги до активів пенсійних фондів та інститутів спільного інвестування, які не стосуються рейтингування, та при опрацюванні на друге читання врахувати найкращі пропозиції.

_____. Тобто уточнюю: залишивши норми в законопроекті щодо вимог до активів, які пов'язані з рейтингуванням, виключивши... Ми повністю згодні з цим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, то тоді, колеги, я думаю, що я буду ставити на голосування пропозицію пана Полякова, так я розумію? З урахуванням його...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Тому у нас, пункт перший: рекомендувати Верховній Раді проект Закону 8007 для розгляду у першому читанні з урахуванням позиції пана Полякова; і другий – доповідачем з цього питання визначити голову підкомітету пана Різаненка Павла Олександровича.

Хто за таку пропозицію, прошу голосувати. Прошу опустити. Одноголосно. Вісім – за. Прошу.

ПРИЙМА І.М. Юристи дуже просили, щоби цю практика, яку ми застосовували, щоби ми її трошки все-таки відпрацювали, тому що коли піде постанова на прийняття в першому читанні із цими виключеннями, вони не хочуть візувати. У них є конкретні зауваження, що ми порушуємо Регламент. З голосу, з голосу може, все-таки, й сказати, але ..... я думаю, що це краще до другого читання допрацювати, бо ми будемо просто... юристи будуть настоювати, що ми порушуємо Регламент. Основа є основа – крапка. Всі виключення по суті діла вони потім, Теплюк відмовляється візувати постанову, що...

_____. *(Не чути)*

ПРИЙМА І.М. Так, так, це дозволяється.

Щоб ми по Регламенту пішли. Бо воно буде вибивати Регламент – це прохання.

ДЕМЧАК Р.Є. Колеги, перед тим як перейти до законопроекту, дозвольте такою рефлексією, сьогодні якраз до Комісії цінних паперів та фондового ринку були наші зауваження, що ринку немає. Але фактично за нашу діяльність в двох читаннях – два законопроекти чи один – про номінальних отримувачів. За 4 роки ми прийняли... давайте будемо їм допомагати створювати цей ринок, тому що навіть Закон про корпоративне управління – це заслуга не нашого комітету, на жаль, а Комітету економічної політики, якщо ми говоримо про сквіз-аут, і так далі. Тому за 4 роки це малувато. Тому пропоную підтримати законопроект 7055 – це законопроект про ринок капіталів і регульовані ринки. Я нагадаю, що цей законопроект він був повернутий на доопрацювання в комітет, а до цього... базою для цього законопроекту був законопроект, який пройшов в першому читанні, 3498.

І що помінялося у цьому законопроекті? За цей час ми врахували всі зауваження ГНЕУ, ми видалили позицію по... яка викликала супротив у залі по саме повноваженням комісії, тому що ті всі норми, вони були винесені в законопроект 6303. Враховані норми, які були уже, бо вони дуже довго їх приймали, які же прийняті в інших законопроектах. І ми зустрілися із представниками енергоринків і газового, і електроенергії і в результаті перемовин ми погодили компромісний варіант із енергоринком, а саме для даного ринку норми цього законопроекту вступатимуть в силу із 2023 року. Фактично через 5 років для того, щоб вони змогли зорієнтуватися, вони вважають, що ми залазимо на їхню територію, хоча цим законопроектом чітко проведена межа. Все, що проводиться на регульованих ринках, тобто на біржах, це регулювання (я маю на увазі за товарний ринок), це регулювання Комісії по цінних паперах і фондовому ринку. Тобто комісія регулює саму біржу, а не регулює ринок. Те, що описано в двосторонніх договорах поза біржового ринку, це прямий товарний ринок і його регулюють ті профільні міністерства, до яких цей ринок відноситься. Все дуже просто і чітко. Зараз ми ці рамки поставили, всім це зрозуміло, і я вважаю, що у цього законопроекту є набагато більше зараз шансів, тому що ми зняли всі критичні моменти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ДЕМЧАК Р.Є. Крім того, ми підтримали новацію одну – це запропоновано Державним агентством із енергоефективності, можливість випуску спеціальних зелених облігацій. Нагадаю, що ми сюди зашили і законопроект, який регулював захист власників облігацій, це стосовно муніципальних облігацій, корпоративних облігацій і нового виду облігацій, це випущених міжнародними фінансовими інституціями. Крім того, ми добавили "зелені" облігації, які будуть спрямовуватимуться на підтримку екологічних проєктів. І зараз виявляється трендовими, ми добавили, я думаю, що це буде додатковий позитив.

Крім того, зазначу, що саме цей законопроект він якраз імплементує Директиви Європейського Парламенту про ринки фінансових інструментів (MiFID II) і Регламенту Європейського парламенту про ринки фінансових інструментів (MiFIR), а також Регламенту Європейського Парламенту та Ради про запобіжні... вибачте, про позабіржові похідні інструменти центральних контрагентів і торгівлі репозитаріїв.

Я думаю, що це було б реальною допомогою парламенту, прийняття цього законопроекту. Його чекають аграрії, його чекають інші товарні ринки, тому що за допомогою саме норм цього законопроекту буде створюватися справедлива ціна. Ця справедлива ціна буде встановлюватися в он-лайн і вона буде формуватися саме в Україні, не на інших площадках поза межами країни. Тому це є логічним продовженням нашого прийнятого законопроекту 6141 і вчорашнім розглянутим законопроектом про валюту, я сподіваюсь, що він буде також прийнятий, можливо навіть завтра.

Прошу рекомендувати Верховній Раді прийняти законопроект 7055 за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за розширену інформацію і доповідь.

Колеги, ми цей законопроект дуже довго готували у різних інтерпретаціях. Можливо, перейдемо до прийняття рішення? Якщо хтось...

Прошу, пан Рибальченко.

РИБАЛЬЧЕНКО А.А. Я прошу пробачення, просто хотілось насправді, дійсно, Закон 7055 обговорювався в різних іпостасях, по різних редакціях і, на жаль, наприклад, фондова спільнота остаточний текст побачила тільки вчора о приблизно 17-й, 18 вечора. Тобто на сьогоднішній день, да, ви ж розумієте текст законопроекту і тим паче ті спори, які відбувалися навколо нього, то все ж таки хотілося б трошки, щоб дали час подивитися, зрозуміли, що ж все-таки радикального помінялося. А оскільки Руслан Євгенович сказав, що там і те врахували, і те врахували, і це врахували, то хотілося б побачити. Просто трошки часу. _____ . (Не чути)

РИБАЛЬЧЕНКО А.А. Це знову ж таки, повертаючись до свого колеги, про те, що все ж таки хотілось би трошки, щоб...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую вам, Андрій Анатолійович.

РИБАЛЬЧЕНКО А.А. Михайло Володимирович, все, що було внесено в новий законопроект, ну, новий – у старий новий, воно стосувалося суто товарного ринку, тобто ніяких змін щодо норм, що стосується фондового ринку там не було. Тобто я впевнений, що ви там... Ну і облігації там, "зелені" облігації – це... Але я думаю, що ви вже побачили, я впевнений, що ви нового нічого не побачите.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Анатолійович, я хочу вам сказати, який порядок існує в парламенті. Є законодавча ініціатива, яка виглядає... у вигляді законопроекту. Для того, щоб ми могли над ним працювати, ми маємо його взяти в комітет. І разом з експертами, зі спеціалістами, з вами, учасниками ринку працювати. А для цього, щоб ми його взяли сюди, треба щоби його у Верховній Раді прийняли за основу. Тоді це вже власність нашого комітету і ми можемо вас долучати, всіх інших. Тоді дамо читати, всім думати, доповнювати змінювати і так далі.

Колеги, я маю право ставити на голосування пропозицію, яку сформулював Руслан Євгенович Демчак. Члени комітету, немає заперечень? Тоді ставлю на голосування, хто за те, щоби рекомендувати проект Закону про ринки капіталу та регульовані ринки (7055) за основу, і другим пунктом доручити виступити на представленні пану Демчаку Руслану Євгеновичу прошу голосувати. Дякую. Сім – за. Одноголосно.

І нарешті законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту інвесторів від зловживань на ринках капіталу (6303). Павло Олександрович Різаненко, прошу.

РІЗАНЕНКО П.О. Шановні колеги, нагадаю, що 17.05 цього року законопроект 6303 передано на доопрацювання в комітет рішенням Верховної Ради. Фактично проект опрацьовується в підкомітеті з цінних паперів та фондового ринку. За цей час проведено ряд відкритих робочих груп, зустрічей, отримано від всіх асоціацій, професійних учасників фондового ринку зауваження та пропозиції, частину з яких враховано.

Робочою групою, що працювала спільно з комісією також враховано пропозиції та зауваження, що були висловлені ГНЕУ, Кабінетом Міністрів та профільними міністерствами, та іншими службами до законопроекту. При цьому в законопроекті збережена спрямованість на забезпечення підвищення інституційної спроможності та фінансової незалежності комісії, забезпечення правових умов для здійснення міжнародної співпраці комісії, в тому числі необхідних для приєднання комісії до меморандуму IOSCO. Тут буду читати дуже багато – це ті ключові зміни або те, що було враховано при доопрацюванні.

Зокрема, було проведено доопрацювання законопроекту у таких напрямках: уточнено і узгоджено термінологію з іншими законодавчими актами, а також внесено інші техніко-юридичні правки до тексту законопроекту. Доопрацьована норма законопроекту з метою забезпечення внесення змін вже до новоприйнятих законодавчих актів щодо судової реформи, щодо аудиту фінансової звітності та законів, які втратили чинність. Передбачено особливості для оплати праці службовців комісії, що було одним із зауважень при минулому опрацюванні.

Удосконалено зміни, що вносилися до Закону України "Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні", а саме доповнено нормами з метою забезпечення комісії повноваженнями щодо ідентифікації системно важливих професійних учасників фондового ринку та визначення особливостей їх регулювання та нагляду за ними. Удосконалено норми, що передбачають звітування комісії та здійснення комісією контролю за діяльністю комісії зі сторони Верховної Ради України.

Удосконалено норми щодо порядку призначення та звільнення членів комісії, їх повноваження та скасування статусу державних службовців. Натомість державними службовцями залишаються працівники центрального та територіальних апаратів комісії.

Удосконалено норми, що врегульовують питання приведення оцінювання та перевірок з метою чіткого розмежування підстав і процедури їх проведення. Детально визначено компетенцію комісії, права її та обов'язки учасників ринку при проведенні оцінювання та перевірок.

Удосконалено норми з метою деталізації нормотворчої діяльності комісії, зокрема уточнено норми щодо видів актів, які видає комісія, порядку розробки, обговорення з громадськістю і набрання чинності нормативно-правовими актами комісії без юстування таких актів у Мін'юсті.

Доповнено законопроект новою статтею. Комітети НКЦПФР з метою забезпечення обговорення з громадськістю проектів нормативно-правових актів комісії, з метою удосконалення повноважень комісії у сфері .....застосування проект доповнено статтями: 9.3. "Порядок конкурсного відбору. Порядок призначення та звільнення уповноваженого на розгляд справ"; 11.3 "Заходи впливу та інші санкції до юридичних осіб", а також у статті 12 скорочено строк для притягнення до відповідальності юридичних осіб з 5 до 3 років, а фізичних осіб відповідно до строків, визначених відповідними статтями Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Доопрацьована норма з питань фінансування діяльності комісії, а саме на рівні закону визначено перелік та розмір плати за надання комісією адмінпослуг, що будуть надходити до загального фонду державного бюджету України.

Визначено на рівні закону розмір посадових окладів голови та членів комісії по аналогії до НКРЕКП, що будуть фінансуватися із загального фонду державного бюджету.

На рівні закону визначено розмір внесків на регулювання, що будуть сплачувати професійні учасники фондового ринку та емітенти до спеціального фонду державного бюджету України і направлятиметься на фінансування комісії.

З метою забезпечення незалежного контролю за процесом планування та фінансування діяльності комісії доповнено нормами щодо створення бюджетної ради комісії, яка має бути сформована з числа представників Президента України, профільного комітету Верховної Ради та саморегулювальних організацій професійних учасників фондового ринку і, відповідно, виключена норма щодо участі Комітету ВРУ з питань бюджету у процесі складання та затвердження бюджету комісії, що виявився нежиттєздатним у моделі фінансування НКПЕКП.

Запроваджено узгоджену з Нацбанком України редакцію зміни до статті 62 Закону України "Про банки і банківську діяльність", яка б забезпечувала можливість комісії отримувати банківську інформацію у разі проведення перевірки конкретної особи та можливість обмінюватися такою інформацією з іноземними регуляторами у встановленому порядку.

Удосконалено норми, що вносять зміни до законів України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" та "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності", з метою забезпечення відповідності регуляторної діяльності та державного нагляду і контролю, що здійснюється комісією у визначеному Законом України про державне регулювання ринку цінних паперів.

Доповнено законопроект змінами до законів України про адмінпослуги, про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом та "Про Комітети Верховної Ради України" з метою узгодження норм законопроекту із зазначеними законами.

Варто зазначати, що прийняття даного проекту закону підтримують міжнародні фінансові наші партнери: МВФ, Світовий банк, ЄБРР – вони, тому числі, приймали участь в опрацюванні певних норм, а також прийняття проекту є частиною комплексної програми розвитку фінансового сектору країни до 2020 року.

Крім того, підкомітет до засідання комітету цього засідання висловив пропозицію асоціаціям профучасників фондового ринку, повторно ознайомившись із доопрацьованим текстом, надати свої зауваження та позиції підтримки – непідтримки проекту. З усіх асоціацій пропозиції надали ПАРД, з яких підкомітет рекомендує... підкомітет рекомендує врахувати дві: щодо статті 232 Кримінального кодексу України, яким передбачити... викреслити слово "умисне" щодо відповідальності за розголошення професійної таємниці. Тобто буде... даною пропозицією пропонується будь-яка відповідальність комісії за розголошення профтаємниці передбачена. Та статті 15.4. Закону України "Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні" видалити слово "професійному". Мова йде про компенсацію збитків. Законопроектом передбачалось компенсацію збитків тільки професійним учасникам, викресливши слово "професійним", буде передбачено, що збитки компенсуються будь-яким учасникам ринку, не тільки професійним. Це дві із пропозицій ПАРД, які підкомітет зараз пропонує врахувати. І така можливість існує технічна, тому що в даному випадку законопроект ще не зареєстрований, тобто він доопрацьований, але він не зареєстрований. Це відмінність від попередньої нашої ситуації. Відповідно прошу членів комітету:

Перше. Підтримати редакцію законопроекту, яка була доопрацьована підкомітетом з питань цінних паперів, фондового ринку, діяльності рейтингових агентств та електронної комерції з урахуванням двох пропозицій від ПАРД.

Та друге. Подати на розгляд Верховної Ради України доопрацьований проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту інвесторів від зловживань на ринках капіталу (6303-д) та рекомендувати за наслідками розгляду в повторному першому читанні прийняти його за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Олександрович.

Хто бажає із членів комітету висловитися з приводу пропозиції пана Різаненка? Інших немає? Дякую.

Тоді будемо виходити на голосування. Колеги, я радий, що ми досить детально пропрацювали, і спасибі Павлу Олександровичу, після того, як нам Верховна Рада повернула в комітет. Я думаю, що тепер ми маємо більше підстав добиватися у залі 226 голосів для того, щоб був проголосований цей за основу законопроект. Після того будемо уже працювати з усіма іншими: експертним середовищем і так далі.

Тому, колеги, я ставлю на голосування внесену пропозицію подати на розгляд Верховної Ради доопрацьований проект закону №6303 та рекомендувати за наслідками розгляду у повторному першому читанні прийняти його за основу.

І друге. Доповідати позицію комітету щодо зазначеного питання доручити його співавтору пану Різаненку Павлу Олександровичу.

Хто за цю пропозицію, прошу голосувати. Прошу опустити. Одноголосно. Сім – за. Колеги, питання, які ми виносили на розгляд комітету, ми розглянули. Я дякую...